

Erasmus Elgin

2006 ősz-tél

Copyright 2006 bbence

Tartalomjegyzék

- Prológus a beszámolóhoz
- A város, s egy időre otthonod: Elgin
- Az iskola, az oktatás: Moray College
- Változatos időtöltések ráérő perceidben
- Életkörülmények: a kaja, a pia és a szállás
- A környék megismerése
- Utazásról általában, röviden
- Hasznos tudnivalók, tippek
- Még néhány kép, csalogatónak
- Egyszer minden véget ér: végszó

Prologus a beszámolóhoz

Blaske Bence vagyok, 2006 második felében töltöttem el 4 hónapot ezen a csodás helyen. Nem bántam meg egyáltalán, hogy **Skóciát** választottam **Erasmus** ösztöndíjam színhelyéül. Remek napokat, heteket, hónapokat töltöttem el itt, sok emberrel megismerkedtem, **energiával** és ambíciókkal töltöttem fel a jövőmet illetően. Nem tagadom, az első néhány nap kissé nehéz volt, talán mással is így van ez. Amíg nem tudod, hogyan fogsz **beilleszkedni**, nem tudod, mit fogsz csinálni, addig bizonytalanság keríthet hatalmába, netán azon jár a fejed, hogy miért is jöttél ide, Magyarországtól oly **távoli** helyre. De eltelik néhány nap, és rájössz, bizony **itt a helyed** a következő időszakra, és ha nem vagy rest, hasznosan és **boldogan** kihasználhatod minden percét az itt-tartózkodásodnak.

A város, s egy időre otthonod: Elgin

Elgin Moray megye adminisztratív központja, **megyeszékhely**. Nem egy túl nagy város (kb. 21 ezer lakos). Aki csak Budapesten élt egész életében, annak talán szokatlan lesz, hogy **este** (a hétvégét leszámítva) **elvéte van élet** az utcákon, s akkor is csak buliba igyekvő illetve onnan hazatérő fiatalok. De egyébként maga a hely elég barátságos, könnyen meg lehet szeretni az utcákat, a tereket, a helyeket (már mint ami a kültereket illeti, erre visszatérek később).

Látnivaló van néhány, ebből a leghíresebb talán a katedrális, illetve a **katedrális** romja. Rom tehát, de mégis meglehetősen impresszív hatást kelt, érdemes megnézni tehát. Belépő árért fel lehet menni egy megmaradt, restaurált toronyba, de nem sokat veszít, aki csak kívülről szemléli az építményt. A katedrális közelében található a **Cooper park**, ami egy szép nagy zöld terület, kacsaszatóval, játszótérrel, fákkal, padokkal, és persze sok-sok emberrel (már amikor). A park területén található a **könyvtár**, amiről bővebben később. Elgin fő közösségi „helye” a főutca, a **High Street**, ahol a legtöbb bolt és ember található egy négyzetméteren. A High Streetről könnyen elérhetőek a főbb szórakozóhelyek és vendéglátóipari egységek (ezekről is később). Említésre méltó hely még az úgynevezett **Lady hill**, amin egy nagy magas oszlopon egy szobor áll, valamint erről a dombocskáról (ugyanis ez egy domb) remek kilátás nyílik egész Elginre. A Lady hill mögött-mellett található az egyik bejárata annak az erdős résznek, ami a városon keresztül folyó **Lossie** patak mellett vezet és egy nyugodt séta tökéletes helyszíne. Kicsit távolabb található Elgin szélén a **Quarrywood** erdő, ami sokkal nagyobb, de szintén egy kellemes kirándulás lehetőségét adja. A teljesség igénye nélkül még néhány hely, amit érdemes lehet meglátogatni, ha nagyon unatkozol: Moray Motor Museum, Elgin Museum, Cashmere Visitor Center.

Elginben jó néhány **bevásárló központ** megtalálható, így a **Tesco, Asda, Lidl, Aldi, Sansbury**, stb. listából lehet az izlésnek és szállástól való távolságnak megfelelően választani. Általánosságban elmondható, hogy az Asda és a Tesco között nincs nagy különbség árban, és mindkét helyen meg lehet találni olcsón, amit szeretnénk. Az étkezésről egy későbbi fejezetben bővebben is írok. Az élelmiszeren kívüli legtöbb dolgot is meg lehet a nagyobb bevásárló központokban vásárolni, de ha valamit mégsem találnál ott, akkor a városban számtalan **kisebb és nagyobb bolt** található, ahol mindent megvásárolhatsz, amire pénzed van. Természetesen nem minden bolt a High Streeten van, így ha valami speciális dolgot vásárolnál, érdemes a helyieket megkérdezni, hogy hol található ilyen vagy olyan bolt.

Az iskola, az oktatás: Moray College

Az oktatási rendszerről röviden annyit, hogy némileg **gyakorlatorientáltabb**, mint otthon. Az órák általában úgy telnek, hogy az óra első felében a tanár beszél az elméletéről, amiket **példákkal világít meg**, de ezt is interaktívan, azaz a **diákok bevonásával** (kérdézet, hogy ki tud példát mondani, kinek van hasonló tapasztalata, stb.). Nincs külön elméleti és gyakorlati óra, hanem a kettő együtt van, de hangulatában az otthoni gyakorlati órákhoz hasonlítható. Sokszor van tehát az órán feladat, amit vagy **önállóan, vagy csoportban** közösen kell megoldani. Házi

feladat pedig néha van, de inkább óra és tanárfüggő. Amúgy **nem nehezek**, legalábbis az általam hallgatott órákra igaz ez. A tantermek általában kicsik (kb. 30 fő fér el max. egyben, **nincsenek nagy előadók**, ez az óravezetési stílusra is visszavezethető gondolom), de **jól felszereltek**, sok helyen projektor segíti a tanár munkáját. A padokat többféleképpen rendezhetik el, órafüggő, néhány órán a csapatmunka segítése érdekében kerekasztal elrendezés van.

A **tanárok** nagyon **kedvesek, segítőkészek**, és egy-egy tanár nagyon jó fej is – pl. az egyik mindenkinek beszél valamit viccesen, de a diákok visszaszólnak neki, egymást ugratjuk. Általában jól **lehet érteni a kiejtést** is, bár a tanárok származási helye is befolyásolja ezt. De nem kell aggódni, egy idő után megszokja az ember és utána sokkal könnyebb. Néhány tárgyhoz tartozik **jegyzet** és/vagy **kiosztott anyag**, így túl sokat vagy egyáltalán nem kell jegyzetelni. A számonkérések nehézsége pedig attól függ, hogy mennyire figyeltél az órákon, illetve **milyen szinten vagy angolból**. Amíg én voltam itt, előfordul, hogy egy erasmusos diáknak újra kellett írnia a dolgozatot, vagy abból egy-egy kérdést, tehát nem adják meg nekünk sem automatikusan a jegyet, de mint mondtam, az **otthoni számonkérésekhez képest nem nehéz**. Továbbá a legtöbb tantárgyból vagy az összes órai jegyzetet lehet használni (igen, komolyan), vagy 1db A4-es lapot, amit otthon teleírtál a jegyzeteiddel.

Az iskolában nagyon **jól felszerelt számítógéppark** van, amit a könyvtárban lehet fellelni. Ennek a helynek (könyvtár + szgépterem) a neve Learning Resource Center (röviden LRC). Az év elején kapott **diákigazolvány** szerúségen (amit egyébként utazásra és egyéb kedvezményekre is lehet használni) lévő azonosítóval és egy jelszóval lehet belépni a gépekre. Néhány gépen Skype-olni is lehet, bár én ezzel nem éltem, mert máshogy oldottam meg (erről később szólok).

Most pedig néhány tantárgyról, ami nekem volt (illetve amelyeket választottam, mivel még itt is lehet variálni a Learning Agreementen), röviden:

Marketing: az **otthoni** marketing **tárgynál** lényegesen **egyszerűbb**, de nagyjából az alapokat felölelő tárgy ez. 3 számonkérés van, s a kérdések mindig ugyanarra az esettanulmányra utalnak vissza, az alapján kell a kérdéseket körbejárni.

World Economy: kb. az **otthoni vilgazdnak felel meg**, legalábbis szerkezetében, de sokkal egyszerűbb és kevesebb dolgról van szó, könnyedén teljesíthető, mivel az anyag nagy része elég alap, akár alpműveltség szintjén is tudható dolog.

Developing Skills for Personal Effectiveness és Developing Individual in a Team: ez két tantárgy, ami mégis egy. 4+4 kredit jár érte, egy időpontban van, a szemeszter első felében olyan dolgokkal foglalkozunk, mint pl. **stressz, önbizalom, önismeret**, stb., a második felében pedig valami eseményt kell **csoporthatásban** (teamben) megszervezni. A mi esetünkben ez egy osztály előkarácsonyi ünnepség volt, aminek keretében tombola révén egy karitatív szervezetnek is gyűjtöttünk pénzt.

Business Information Management: ez az otthoni üzleti informatika tárgyakhoz hasonló, olyan dolgokról szól, mint pl. **információmenedzsment, információs rendszerek**, biztonsági problémák, jogi környezet az információs rendszerek tekintetében.

Work Experience: ez minden félévben **változó tevékenység**, és adott félévben is egyes emberek más-más feladatot kapnak. Arról van szó, hogy 8 kreditért az iskola megbíz minket valami feladattal, amit természetesen el kell látni. Nekünk (nekem és még 2 másik Erasmus diáknak) az volt például a feladatunk, hogy Elginbe és a megyébe érkező nagyszámú bevándorlók esetleges nehézségeiről gyűjtsünk információt, tehát hogy például megérkezésükkor mit találtak nehéznek, mivel volt problémájuk. Ehhez készítettünk egy kérdőívet, amit kitöltöttünk ilyen emberkével, majd pedig azokat kielemeztük.

Ezekén kívül természetesen még más tárgyak is választhatók, pl. van üzleti tervezésnek, számvitelnek, nemzetközi marketingnek, kontrollingnak, stb. megfelelő tárgy is, de erről a félév elején tájékoztatást kapunk és segítenek kiválasztani a felveendő tárgyakat. Tehát a **Learning Agreementet** még itt is **lehet** és néha kell is **változtatni** (mert pl. nem indul az adott félévben a tárgy).

Változatos időtöltések ráérő perceidben

Mint ahogy írtam, Elgin **nem** egy **túl nagy város**, így nincs túlságosan eleresztve minden változatos zenei ízlésnek megfelelő hellyel (ezzel bajban is voltam, de ez egyéni szoc. probléma). Ami viszont van, az hát olyan, amilyen. Valakinek persze akár nagyon is bejöhethet az a néhány szórakozóhely, ami itt található, de **a zenei felhozattal kapcsolatban ne legyenek túl nagy elvárásaink**. A két fő

helyre, a **Downtown**-ra és a **Foundry**-ra, bár kinézeti stílusban eltér, nagyjából ugyanaz vonatkozik: **slágereket játszanak**, s akár óránként **ismétlődik** egy-egy ismert szám. A Foundry amúgy berendezésileg némileg barátságosabb és kevésbé zsúfolt. Persze hetenként egyszer-kétszer ki lehet bírni mindkettőt, némi segítséggel. Meg **ha jó a társaság**, akkor el lehet felejtetni az apróbb hibákat. Egy érdekes momentum, hogy a szórakozóhelyekre **fél 1 után nem lehet belépni**, és mindehol 3-kor vagy előbb van zárás. Ez persze érhető és logikus, legfeljebb furcsa magyar szemmel nézve. Persze van ezeken kívül ezer meg egy pub, ahova be lehet ülni, de az alkohol sokkal drágább természetesen, mint ha magad veszed meg szupermarketekben.

Az én kedvenc időtöltésem a **kerékpározás** volt, és mindenkinek ajánlom ezt, mivel a környéket fel lehet jól fedezni, **szép és érdekes helyekre** juthat el az ember, s nem is kell túl sokat tekernie, mivel Elgin közvetlen környezetében is vannak dolgok. Persze vannak közeli városok is, ahova szintén viszonylag könnyedén el lehet jutni, mivel a domborzat jobbára sima és vannak olyan utak, amelyek alig forgalmasak. Kerékpárt egyébként a legegyszerűbben és legolcsóbban a **helyi piacon** lehet szerezni, **akár 10 font** körül egész használható lehet kapni. Én mondjuk személy szerint sajnos ott nem találtam, viszont hamar szerettem volna egyet magamnak (bringával jártam mindenhol, suliba, vásárolni, de persze sokkal távolabbra is), így vettem egyet újonnan, ami 100 fontomba került, de megérte, mert nagyon jó kis szerkezet. Ennél olcsóbban is lehet kapni néha akcióban újonnan amúgy. A bringázáshoz még annyit, hogy este (elvileg) kötelező az **elülső és hátsó lámpa**, valamint egy **sárga öltözet**. Előbbiekkel rendelkezttem, utóbbival nem, de csak egyszer hívta fel rá a figyelmemet egy rendőr. **Kerékpártérképet** a turista információnál lehet szerezni, de a sajátomat otthagytam a High street-i lakásban, tehát nem kell venni.

A másik kedvencem a **fotózás** volt, amit legtöbbször a bringázással kötöttem össze. Ahogy írtam, sok szép és érdekes dolgot lehet itt a környéken találni és nekem szerencsém is volt: egész szeptemberben és októberben nagyon jó idő volt mindkét tevékenységre. Akit kicsit jobban **érdekel a fényképészet**, annak ajánlom, hogy lépjen be a **Moray Camera Club**-ba, minden hétfő este a városi könyvtárban „ülésezik”, **előadásokkal** és **klubversenyekkel** (beadod a képeidet, megadott témában vagy kötetlenül, majd néhány alkalommal később azokat egy hozzáértő véleményezi, pontozza). De nem csak ezekért jó dolog, hanem mert **helyiekkel megismerkedhetsz** és beszélgethetsz, nem csak fotózásról. Diákoknak ráadásul **ingyenes a tagság**. Weboldal: www.moraycameraclub.co.uk

Lehetőség van továbbá mindenféle **sportolásra** is (a kerékpározáson kívül). Van egy **Moray Leisure Center** nevű hely, ahol lehet **úszni** (elég nagy az uszoda), **tornázni**, **sporteszközöket** használni, **korcsolyázni**, curlingezni, stb. Az iskolában (Moray College) is van lehetőség a tornaeszközöket igénybe venni, ez a diákoknak jóval olcsóbb, mint a Leisure Centerben, viszont kevesebb eszköz van (állítólag, egyik hely konditermében sem jártam). A legolcsóbb sport persze a **futás**, amit a város nagy, szép parkjában, a **Cooper Parkban** érdemes végezni.

Messze a **legjobb társasági tevékenység** persze, amikor **az összes Erasmusos diák együtt** van (valahogy a helyi skót diákokkal nem nagyon jártunk össze). Ilyenkor mindenki vérmérsékletének megfelelő dolgokat művel, saját belátásának megfelelő mennyiségben. Lehet **játékokat játszani**, **beszélgetni**, **inni**, **filmet nézni**, stb. közösen. Ezek az össznépi dolgok szinte mindig a központi helyen, a **High street-i lakásban** (itt mindig lakik néhány Erasmusos diák) zajlanak.

Életkörülmények: a kaja, a pia és a szállás

A napi étkezés **ára** nagyon **széles skálán** tud mozogni, minden attól függ, hogy mi az igény és/vagy a „szakácstudomány” mértéke. A magam részéről elég jól spóroltam a pénzzel (de ennél lehet sokkal jobban is), s így havi szinten mindennel együtt (étel, innivaló, egyéb dolgok, pl. papírzsepi) **kb. 60 fontot** költöttem. Mivel nem szeretek nagyon főzőcskézni, így legtöbbször **fagyasztott**, kész ételeket, vagy **tésztát** + szósz + hús, illetve olyan dolgokat, mint **pizza**, vettem, illetve kenyeret, felvágottat, sajtot, tejet, stb.-t. A fagyasztott készételek amúgy nagyon jó minőségűek és ízűek, és nem is túl drágák. De olyan végletekben is el lehet menni, hogy **15p-ért** kínai **Noodles**-t veszel, ami arról szól, hogy forralt vízbe berakod a fűszert és a kemény tésztát, hamar kész van és ízletes, meg fel lehet tuningolni bármivel. Illetve az **ASDA**-ban

nagyon finom pizzákat kapni 1 fontért. A **kenyér** kb. ugyanannyi, mint otthon, de leginkább csak **szeletest** árulnak. De majd meglátod és kialakítod a **saját étrendet**, ha nem a legdrágább dolgokat veszed, akkor **relatív olcsón** meg lehet úszni. **Alkoholból** meg olyat veszel, amit szeretsz, amúgy **nem kimondottan olcsók**. Érdekesség, hogy **este 10-ig lehet alkoholos italokat** venni szupermarketben, utána nem.

Szállás. Ez is egy érdekes dolog. Én a magam részéről írtam a koordinátornak még az elején, júliusban, hogy hallottam mástól, **nem valami olcsó** a szállás Skóciában, ezért örülnék, ha valami olcsót találna. Mondta nem gond, majd visszaír, mi hír. Erre én kaptam a második legdrágább szállást (havi **230 font**, szoba egy házban, ahol még a tulaj lakik és egy másik szoba is ki van adva másik diáknak, elég messze a központtól, de újjépítésű ház és kényelmes, alapvetően jó, de drága). De mindegy, ez már így alakult. Az **iskola alkalmazottjai** is adnak ki szállást, szobákat, ilyenek kb. **170 font**, illetve van az a bizonyos High street-i lakás, ahol viszont egy szobában többen laknak, s így kb. havi **150 fontba** kerül a szállás. De egyébként nem igazán lett volna előnyös nekem, így utólag belegondolva, ha ott laktam volna, még ha olcsó is, mert nem egyszerű 8 embernek egy fürdőszobát, egy konyhát használni. Tehát a szállás is relatív nagy **ár és minőségi sávban mozog**, elvileg megoldható a **költözés** a félév alatt, de a koordinátor nem igazán örül az ilyen dolgoknak.

Sokakat érdekelhet, hogy milyen **lehetőségek** vannak **internetezésre**. Nos, ez **attól függ**, hogy **hol laksz**. Természetesen az **iskolában** van lehetőség használni a netet, jó **gyors** és lehet **Skype**-olni is. De ha nem a suliban interneteznél, mert egyéb programokat használnál (hogy mire gondolok, a Hasznos tudnivalók alatt részletezem), vagy csak kényelmesen szeretnél netezni, chatelni, akkor tényleg a szállástól függ ennek a lehetősége. Van, ahol ad a szállásadó hozzáférést **vezeték nélküli, úgynevezett wireless** internethez. Ezért érdemes már otthon beszerezni a laptophoz (ha hozol) egy ilyen wireless (wlan) kártyát. A másik lehetőség, hogy a már többször említett **High street-i** lakásban internetezel, itt van vezeték nélküli net, de valószínűleg **fizetned kell** érte annak az embernek, akinek a nevére az előfizetés van (havi néhány fontot).

Munkát vállalni lehet és nem is mindig nehéz. Persze csodát nem kell várni, legtöbbször **felszolgálói és konyhai munkát** találni, a minimálbér amúgy óránként **5.2 font**, általában ennél többet adnak. Vannak **részmunkaidős** állások is természetesen. Személyes tapasztalatom nekem a munkavállalásról konkrétan nincsen, de több Erasmusos diák is talált állást még az őszi-téli időszakban is, **tavasszalnyáron** elvileg még **könnyebb**.

A környék megismerése

Ha már itt vagy **Skóciában**, akkor mondanom sem kell, hogy **utazni érdemes, utazni kell**. A távolabbi vidékekre utazásnak külön pontot szenteltem, itt arról írok, hogy a környéken, néhány 10km-es körzetben mit lehet találni. Röviden: elég sok mindent. Több lehetőség van. Ha rendelkezel **kerékpárral**, akkor **könnyebb és jobb** dolgod van, mivel csak eldöntöd, melyik irányba indulsz, kinézel a térképről néhány kevésbé forgalmas utat és elindulsz. Eljutsz egy darabig, ameddig tudsz, közbe **sok szép tájat látsz**, s akár el is tudsz kerekézni egy közelebbi városig. Bringa híján busszal lehet utazni, ami nem annyira olcsó (persze van **diákkedvezmény**, és a napi retúr, a day return ticket is olcsóbbá tudja tenni az utazást), de kényelmes, általában **rendszeres és pontos** (kivéve, amikor nem, volt egy néhány napos időszak, amikor rendre félórákat késtek a buszok) módja az A-ból B-be való eljutásnak.

Hogy mi van a **környéken**? Ahogy írtam, **sokminden**. Elgin közvetlen szomszédságában is vannak jó dolgok, ahova akár gyalog is el lehet jutni. A város É-NY-i csücskében van egy nagy erdő (**Culbin Forest**), természetvédelmi terület, tele turistauttal. Egy kirándulást mindenképpen megér. Ugyanígy még a városban található egy **whisky főzde**, a **Glen Moray Distillery**, ami szintén megérdemli, hogy felkeressük, főleg, ha még nem láttunk életünkben ilyet belülről.

Lossiemouth az Elginhez egyik legközelebb eső város, amit érdemes, akár **többször** felkeresni. Itt van ugyanis a tengerpart (**Északi tenger**), ami nagyon szép magában is, de mivel Lossiemouth **kikötő**,

ezért a városnak is megvan a varázsa. A tengerparton végtelenségig lehet **sétálni**, és van egy nagyon hangulatos **dűnés** rész is, de leginkább látni kell mindent. Van **világítótorony** is kissé távolabb a várostól. Egy másik közeli város **Forres**, nem túl nagy, de egy látogatást megér, akár bringával is el lehet jutni ide (kb. 20km), és a közelében van a **Findhorn öböl természetvédelmi** körzet. Kicsit tovább található Inverness irányában **Nairn**, nagyobb város, több látnivalóval és gyönyörű tengerparttal.

Utazásról általában, röviden

Ha már egyszer egy **másik országba** jöttünk, amely ország kiválasztásának talán még oka is volt, akkor természetes, hogy **szabadidőnk** legalább egy részét nem azon a helyen szeretnénk tölteni, ahol amúgy napjainkat tengetjük. Skócia elég **nagy és szép ország, változatos** tájakkal, **barátságos** és **vibráló nagyvárosokkal**, vidékekkel. Érdemes hát felfedezni.

Utazni többféleképpen lehet, de az egyik sem nagyon olcsó igazán, persze sokat lehet spórolni, ha odafigyelünk. **Vonattal** csak akkor érdemes utazni, ha a táj is érdekelt minket, mert amúgy van néhány olyan **vasútvonal**, ahol már csak a **kilátás** miatt érdemes vonatra szállni. De amúgy az egyik legdrágább módja az utazásnak. Némileg olcsóbbak a buszok, általában. Viszont a két közeli nagyváros (**Inverness és Aberdeen**) egyikébe mindenképpen el kell jutnunk valahogy, ugyanis ezekről a helyekről indulnak az úgynevezett **Megabus** járatai, amelyekkel **olcsón** el lehet jutni nagyobb városokba, akár Londonba is, ha nagyon ragaszkodunk hozzá (véleményem szerint nem azért jövünk Skóciába, hogy a klisés Londonba ellátogassunk: lesz arra még máskor is mód). Mi például Megabus-szal mentünk **Edinburghba**, kb. 1 hónappal előre lefoglaltuk, s így **8 font volt a retúr** jegy. Viszont Invernessbe eljutni is kb. ennyi volt, pedig a távolság jóval kisebb. Másik közlekedési eszköz lehet a **repülő**, ami nem mindig a legdrágább megoldás: **sok távoli és elszigetelt helyre** csak repülővel lehet eljutni, de sokszor nem is túl drágán megúszható a jegy.

Hova érdemes ellátogatni? Ezt mindenki eldöntheti maga, de azért leírok néhány, talán magától értetődő **célpontot**. A főváros, **Edinburgh kihagyhatatlan**, megéri a hosszú (Elginből mindennel együtt kb. 4 és fél óra) utazást. Gyönyörű épületek, **hangulatos utcák**, mozgalmas éjszakai élet, fantasztikus, multikulturális élmény. Mi 4 napra mentünk, ennyi látogatásnak még elegendő is, midem meg lehet nézni ennyi idő alatt, de nem árt **előre tervezni** legalább nagy vonalakban. A **Globetrotter** nevű **diákszállóban** laktunk, olcsóért (napi 8 font, reggelivel, viszont itt is érdemes jóval előre lefoglalni). A másik skóciai nagyváros, **Glasgow** is megér egy misét, bár véleményem szerint szépségben nem ér fel Edinburghhoz, de legalább annyira **mozgalmas** egy hely. 2 nap talán elegendő, bár valakinek lehet, hogy Glasgow fog jobban tetszeni.

Inverness, az egyik közeli nagy(obb) város szintén **hangulatos** és szép hely, akár többször is fel lehet keresni 1-1 napra, vásárolni, nézelődni, kultúrálódni. **Aberdeen** szintén Elgintől nem túl távol található, kicsit **iparibb** kinézetű, de alapjában véve jó hely. **Loch Ness** persze alap, ide „**kötelező**” ellátogatni, s bár az iskola is fog valószínűleg ide a félév során kirándulást szervezni, esetleg érdemes önállóan is felkeresni, mivel az iskolai turné kissé **hektikus** és sokáig nem lehet gyönyörködni **a hely varázsában**.

Magam részéről nem jutottam el sajnos minden helyre, amit szerettem volna, de **ha van időtök** és affinitásotok, **ezer meg ezer** rejtett és felkapottabb **hely** található szerte az országban, változatos tájakkal és **kulturális kincsekkel**. A következő fejezetben található **weboldalakat** érdemes böngészni **kedvcsináló** gyanánt.

Hasznos tudnivalók, tippek

Ebben a fejezetben néhány, egymáshoz nem szorosan kapcsolódó dologra térek ki, hátha segít valakit.

Az **időjárásról röviden: változó**, néha **kiszámíthatatlan**. Bővebben: nem igazán lehet szabályokat alkotni arra, hogy ősszel ilyen, nyáron meg olyan az idő. Az itt-tartózkodásom első felében például szokatlanul jó idő volt, eső nélkül és relatíve meleg hőmérsékletekkel. Az ilyen időt **ki kell használni**, mert lehet, hogy később már nem

lesz ilyen jó többet. A téli időszak elején még viszonylag jó idő volt, de az utolsó néhány hétben elég gusztustalan: eső, nagy szél, hideg. Ilyenkor sok mindent a szabadban nem tudsz csinálni, ez van. A nyári időszakokkal kapcsolatban nincs tapasztalatom, de elvileg átlagosan jobb időnek kell lennie. A hideghez még annyi, hogy itt **nincs nagyon-nagyon hideg**, mint pl. Magyarországon, ugyanis a tengeri áramlatok befolyásolják az időjárást. **Hó sem nagyon** van, ritkán, és rövid időre. A hegyekben többször persze. Tehát azt tudom mondani, hogy **minden eshetőségre** fel kell készülni, ezt figyelembe véve **ruhákat hozni**.

Ebédelni nem csak **otthon** lehet, de jobbra ott **érdeemes**. Az árak még az olyan helyeken, mint egy Fish & Chips kajállda is elég borsosak. Némileg olcsóbb megoldás az **iskola saját menzáján** vagy gyakorlóéttermében étkezni. (Az iskolának továbbá van saját **szépségszalonya, fodrászata** (az ilyen irányú tanulmányokat végző diákok nyújtják a szolgáltatást), ami akár jelentősen olcsóbb lehet a „normál” helyeknél.) Elginben vannak **kínai kajáldák** is, de ezek nem egészen olyanok, legalábbis árban, mint a hazaiak. **Ízre jók**, de árban jóval drágábbak, mint otthon (1 doboz hús + rizs kb. 4.25 font, persze ez **kiadás adag**).

A **kiejtésről** röviden annyit, hogy nem mindig könnyű megérteni, de **megszokható**. Némi elégtétel lehet, hogy még a skótok sem értik mindig egymást, főleg, ha **különböző tájakról** származnak, mivel a skót kiejtés is nagyon változatos lehet. A legérthetlenebb a **glasgow-i**, a legtisztább az **Inverness** és **Loch Ness** környéki. De mégegyszer: megszokható, csak **fülelni kell** néha, és **ha** valamit **nem értettél, kérdezni**. Nem ciki.

Bankszámlát lehet nyitni, és talán **érdeemes** is. Bár természetesen lehet használni az **otthoni bankkártyákat** pénzfelvételre és fizetésre, de mondanom sem kell, hogy ennek **költségei** vannak, néha nem is kicsi. Ezért megéri számlát nyitni, ami **nem túl bonyolult** folyamat és a végén kapunk egy kártyát is, amit – banktól függően – fizetésre és pénzkivételre lehet használni. Én a **Nationwide Building Society**-nél nyitottam, és csak egy olyan kártyát kaptam, amivel csak az ő ATM-jükből lehet felvenni, viszont onnan **ingyenesen**. A számlanyitáshoz az alábbi dolgok kellettek: **egy havi kivonat** az otthoni banktól, **személyi** vagy **útlevél** (van olyan bank, amelyik csak útlevelet fogad el, függetlenül attól, hogy EU tagország vagyunk s így elvileg felesleges magaddal vinned), valamint egy **igazolás** a Moray College-től, hogy te itt és itt laksz, és hogy be vagy iratkozva.

Mobiltelefonhoz feltöltőkártyát több helyen is lehet vásárolni, és szintén ajánlott, mivel egymás közötti kommunikációnál sokkal olcsóbb, mint az otthoni előfizetést használni. Léteznek kimondottan olcsó(bb) **nemzetközi** hívásokra kitalált kártyák is, ilyen például a Carphone Warehouse-ban kapható. A hazatelefonálás viszont ennél sokkal olcsóbban (majdnem ingyen) is megoldható, erről a következő bekezdésben írok.

Sokan ismerik gondolom a **Skype** nevű programot, amivel **számítógép és internet** segítségével két gép között ingyen lehet **beszélgetést** folytatni. Ilyet tud persze más program is, az MSN és a Yahoo Messenger is. A Skype-pal lehet telefonszámokat is hívni, ha **feltöltöd** a felhasználónév egyenlegét némi pénzzel és ez szinte mindig olcsóbb, mint mobilt vagy más normál telefonhívást használni. Van viszont egy másik, kevésbé ismert megoldás is, amivel **magyarországi vezetékes számokat** lehet hívni **INGYEN**. Igen, ingyen, és nem is kimondottan bonyolult. Ehhez is számítógép és internet előfizetés kell (valószínűleg az iskolai gépekre nem lehet telepíteni új programokat, így nincs más megoldás, valahol máshol kell netezni, pl. a High street-i lakásban), valamint egy Skype-hoz hasonló program. Ilyen program például a **Voipdiscount**, s jelenleg ez működik (egy cég csinálja ezeket a különböző névvel ellátott programokat, és néha változik, melyik biztosít ingyenes hívást Magyarországra). A programot le kell tölteni (**voipdiscount.com**) és **regisztrálni**. Az egyetlen kényelmetlenség, hogy a program heti **maximum 300 percnyi ingyen** hívást biztosít. Ezután vagy várni kell, vagy új felhasználónevet regisztrálni, és telefonálni. Néha előfordul, hogy ugyanazon **netelőfizetésről** nem enged újból regisztrálni. Ilyenkor meg kell valakit kérni mondjuk otthonról, hogy töltsé le a programot és regisztráljon néhány felhasználónevet a számunkra, amit természetesen utána már mi tudunk használni, ha megadják a belépési adatokat. Én ezzel a programmal szinten **minden nap tudtam beszélni** a szüleimmel, nagyszüleimmel, barátaimmal. Természetesen nem tudom garantálni, hogy ez a tipp működni fog jövőre is, de bízom benne, hogy igen. Ha a voipdiscount már nem biztosítana ingyen hívást Magyarországra, akkor a következő programoknak érdemes utánanézni, hátha: voipstunt, voipbuster, poivy, voipcheap. És mégegyszer: csak **vezetékes** számok hívhatók, viszont azokból **vidéki** is!

Hasznos lehet, ha valamire szükségünk van, ellátogatni a minden **szombaton** megtartott piacra, ahol **használt és új cuccokat** lehet kapni, olcsón. Ha nincs is semmi konkrét elképzelésünk, akkor is érdemes egyszer, de leginkább többször felkeresni, mert könnyen rátalálhatunk valami **gyöngyszemre**. A piac az **ASDA közelében** található körforgalom egyik sarkában van, a **Moray Auction Center** épületében.

Orvosra szerencsére egyszer sem volt szükségem, de ahogy hallottam, ha valami hasfájásod van (szó szerint), az **ügyeletre** minden további nélkül el lehet menni és **konzultálni** valami **orvossal**. Az iskolától kapott információs papíron az áll, hogy **ha 4 hónapnál tovább** maradunk, akkor érdemes lehet regisztrálni egy **körzeti orvosnál**. Én ezzel nem éltem.

Végezetül néhány **hasznos weboldal**, ami megkönnyítheti az életet:

www.undiscoveredscotland.co.uk – egész **Skóciáról** kaphatunk nagyon **részletes és hasznos információkat**, ha utazást tervezünk, itt mindennek utánanézhethetünk

www.visitscotland.com – **skóciai szállások és események**

www.hostelworld.com – **hostelek** (diákszállók) szerte **a világban**, naprakész foglalási adatokkal

www.travelinescotland.com – bárhova utaznánk **tömegközlekedéssel (busz, vonat, komp, helyi járat)**, ezen a weboldalon naprakész menetrenddel megtervezhetjük a teljes utat, megkapjuk, mivel utazzunk, mennyi ideig fog tartani, hol kell átszállni, stb.

www.moraycameraclub.co.uk – a már korábban említett **fényképészklub** weboldala

www.bbc.co.uk/weather/ukweather – pontos (max 2-3 napra) **időjárás előrejelzés**, meg lehet adni, hogy Elginben vagyunk

www.moray.ac.uk – az **iskola weboldala**, túl sok használható információ (számunkra) nincs

Még néhány kép, csalogatónak

Az összes kép és még több megtalálható a http://uk.pg.photos.yahoo.com/ph/bence2000/my_photos weboldalon.

Fakeret a tájhoz

Mezőgazdasági épület

Egyszerűen zöld táj (ilyen jó idő is van)

Találkozás a végtelenben

Skót dudás klisé

Ágyúnézet az edinburgh-i várból

Alagút a fény végén

Edinburgh-i park látkép

Kilátás a várból

Csoportkép az edinburgh-i arborétumban

A Skót parlament

Loch Ness-i tájkép

Az Urquhart kastély Loch Ness-nél

A glasgow-i Buchanan street

Glasgow „főtere”

Falucska Loch Ness közelében

Inverness by night

Lossiemouth-i sétány a parton

Lossiemouth-i kilátás

Kék part Nairn-ban

Nairn-i városkép

Nairn kikötője színes hajókkal

Whisky kóstolás

Utcai előadóművész a téli fesztiválon

Ugyancsak utcai előadóművész

Nemzetközi ételek

Lámpafelkapcsolásra várva a téli fesztivál első napján

Szürkületi utcakép

Szürkület Elgin felett

Őszi hangulatkép

Csoportkép az utolsó hétvégén

Egyszer minden véget ér: végszó

Összességében **remek napokat** töltöttem itt, Elginben, és ha ide valószínűleg nem is, de az **Egyesült Királyságba** (Edinburghba vagy Londonba) mindenképpen vissza szeretnék térni hamarosan, **dolgozni és/vagy tanulni**. Az itt eltöltött időszak ebben a tervemben csak megerősített, **nyelvtudásomat, önbizalmamat növelte**, bebizonyítottam, első sorban magamnak, hogy képes vagyok egy másik, az otthonitól jelentősen **eltérő környezetben** is élni, fel tudom találni magamat, nem korlátoz túlságosan az a tény, hogy a szeretteim hiányoznak (hiányoztak, de túléltem). Köszönöm **Dudás Mária** tanárnőnek a **segítséget** a pályázásban, és mindenki más segítségét, akik nélkül nem lehettem volna itt, vagy akik utam alatt támogatást nyújtottak nekem. Bárki, aki Elginbe szeretne jönni, egészen nyugodtan **felveheti velem a kapcsolatot** a bence2000@yahoo.com email címen, nagyon **szívesen válaszolok** minden felmerülő kérdésre.

...

Utolsó bejegyzés: az élménybeszámolót még elindulásom előtt befejeztem és gondoltam nem is lesz semmi, amivel ki kéne egészíteni. Mégis van, de ez inkább csak naplóbejegyzés, ezen sorokat a Stansed repülőtérrel írom: két napig tarott, amíg Elginből hazajutottam. Elvileg egyik csütörtökön 3-kor lett volna Aberdeenből a gépem, de az Anliába leszállt óriási köd óriási fennakadásokat okozott. Töröltek nagyon sok járatot, volt nap, hogy a British Airways összes járata nem indult. Így át kellett íratnom a jegyet, de mivel ez a ködös dolog előbb kezdődött, mint hogy én indultam, már nem sok alternatívát maradt: még aznap, de 10 órával később repülő Londonba, onnan 5 óra múlva át egy másik reptérre, ide, Stansedre. Innen repülő 12 órával később Bécsbe, 2 órás késéssel. Otthoni kiegészítés: 4 órás késés Bécsbe, de otthon vagyok végre. Tanulság: mindenre fel kell készülni, esetleg váltásruhát a csomag tetejére pakolni.